

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/173161,Zaduszki-z-OCALAMY-Wroclaw-2-listopada-2022.html>
17.04.2024, 17:30

Zaduszki z OCALAMY - Wrocław, 2 listopada 2022

2 listopada, w Dzień Zaduszny, inicjatorzy i przedstawiciele instytucji realizujących projekt Ocalamy spotkali się na Cmentarzu Grabiszyńskim we Wrocławiu przy grobie Antoniego Niewęłowskiego. Grób wachmistrza Niewęłowskiego, żołnierza walczącego pod Monte Cassino, dzięki zaangażowaniu wielu Wrocławian został uratowany od zapomnienia i zniszczenia.

Te działania umożliwiły Instytutowi Pamięci Narodowej postawić, w miejsce mogiły z napisem „grób do likwidacji”, wyniosły pomnik nagrobny oznaczając go insygniami *Ojczyzna Swemu Obrońcy* i *Grób weterana walk o Wolność i Niepodległość Polski*. Głównym elementem uroczystości było odczytanie nazwisk 125 osób uhonorowanych w ramach projektu Ocalamy i pochowanych na kilkudziesięciu dolnośląskich nekropoliach oraz zapalenie każdemu z nich Znicza Pamięci.

Listę odczytali w kolejności: Jarosław Kresa – wicewojewoda dolnośląski; oficerowie 16 Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej im. ppłk. Ludwika Marszałka ps. „Zbroja”: płk Artur Barański – dowódca Brygady i mjr Przemysław Rutkowski; prof. Stanisław Ułaszewski – prezes Okręgu Dolnośląskiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej; dr Jolanta Wróblewska – nauczycielka języka polskiego z Liceum Ogólnokształcącego nr I im. Danuty Siedzikówny „Inki” we Wrocławiu i Wojciech Trębacz – naczelnik OBUWiM IPN we Wrocławiu. W spotkaniu wzięli udział żołnierze z 16. DBOT i grupa uczniów z LO nr I we Wrocławiu.

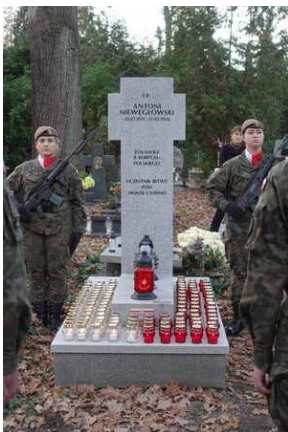
Uroczystość została przygotowana i poprowadzona przez pracowników Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN we Wrocławiu.

***

Celem wieloletniego projektu OCALAMY, realizowanego przez Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej i Wojewodę Dolnośląskiego jest odnalezienie oraz oznakowanie specjalnym znakiem graficznym grobów osób czynnie zaangażowanych w walkę o niepodległość i jej utrzymanie na przełomie pierwszej i drugiej dekady ubiegłego wieku. Intencją jest również zabezpieczenie grobów przed ewentualną likwidacją przy współpracy z cmentarzami komunalnymi i parafialnymi. W pierwszej kolejności chcemy uhonorować osoby związane z tworzeniem państwa polskiego, w tym m.in. Legionistów, Powstańców Śląskich i Wielkopolskich, Orłęta Lwowskie czy uczestników wojny polsko-bolszewickiej.

Bardzo istotnym elementem planowanych działań będzie nawiązanie głębokiej współpracy

ze społecznościami lokalnymi, dysponującymi odpowiednią wiedzą i rozeznanie w terenie. Duża grupa osób zaangażowanych w walkę o niepodległość Polski spoczywających w mogiłach na terenie Dolnego Śląska ze względu na minione realia państwa polskiego zdominowanego przez ideologię komunistyczną, nie mogła za swojego życia eksponować chlubnej przeszłości. Takie informacje nie znajdowały też często miejsca na ich grobach. Jak pokazują wyniki badań, zdaniem Polaków dbanie o groby osób biorących udział w walkach o niepodległość jest, obok rekonstrukcji historycznej, najważniejszym sposobem obchodzenia Święta Niepodległości. Projekt w założeniu ma wzmocnić więzi międzypokoleniowe i ugruntować poczucie tożsamości mieszkańców dopiero tworzących polskie dziedzictwo regionu. Jego istotnym zadaniem jest również przywrócenie w świadomości lokalnej zapomnianych bohaterów których zasługi nie są znane poza wąskim gronem rodzinnym bądź lokalnej społeczności oraz rozbudzenie zainteresowania historią najnowszej Polski. W następnych latach planowane jest rozszerzanie akcji także na osoby zaangażowane w wydarzenia drugiej wojny światowej i opór przeciwko dominacji komunistycznej w Polsce do końca lat 80-tych XX wieku.

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

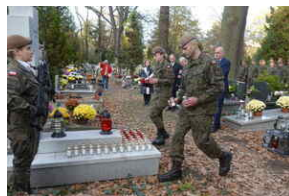
Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022

Zaduszki z OCALAMY -
Wrocław, 2 listopada
2022